

ZPRAVODAJ VOJENSKÉHO ZDRAVOTNICTVÍ

2/2015

ČERVEN 2015

OBSAH ZPRAVODAJE VOJENSKÉHO ZDRAVOTNICTVÍ

2/2015

1. Plukovník v.v. profesor MUDr. Josef Fusek, DrSc., dr. h. c a jeho životní jubilem.....	3
Leo Klein, Jiří Bajgar	
2. XV. konference Vojenské zdravotnické služby.....	5
Jaroslav Žďára	
3. Nabídky léčivých přípravků a zdravotnických prostředků.....	8
Lubomír Vylíčil	
4. Zkrácené vojskové zkoušky Automobilu zdravotního silničního	10
Jana Špůrová, Jiří Millek	
5. Vojenská nemocnice Olomouc se představuje.....	14
Luděk Ordelt	
6. Přehled aktivit Vojenské zdravotnické služby.....	18
Radka Nováková	
7. Zajímavé knižní novinky	20
Miloš Sokol, Leo Klein	
8. Volná místa ve Vojenské zdravotnické službě	21

Plukovník v.v. profesor MUDr. Josef Fusek, DrSc., dr. h. c. a jeho životní jubilem

Leo KLEIN¹, Jiří BAJGAR^{1,2}

¹Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany Hradec Králové

²Zdravotně sociální fakulta Jihočeské univerzity České Budějovice

V květnu letošního roku oslavil se svými spolupracovníky a přáteli plukovník v. v. profesor MUDr. Josef Fusek své 70. narozeniny. Jeho profesní dráha je spojena s vojenskou medicínou se zaměřením na problematiku toxikologie, farmakologie a medicíny katastrof a do oblasti vojenského zdravotnického školství, vědeckého výzkumu a vývoje.

Josef Fusek se narodil těsně po skončení 2. světové války 12. května 1945 ve Vídni. Po návratu rodičů do Československa prožil dětství v Ostravě, kde absolvoval základní i střední školu. V roce 1962 začal studovat jako vojenský student medicínu na Vojenském lékařském, výzkumném a doškolovacím ústavu J. E. Purkyně (VLVDÚ JEP) a Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové.

V červenci 1968 byl promován doktorem medicíny a hned od září nastoupil jako asistent na katedru toxikologie VLVDÚ JEP. V r. 1973 složil atestaci 1. stupně z vnitřního lékařství a v r. 1975 obhájil dizertační práci v oboru farmakologie na Farmaceutické fakultě UK v Hradci Králové. V r. 1984 absolvoval habilitační řízení v oboru toxikologie, v r. 1990 obhájil v oboru farmakologie doktorskou disertační práci na Akademii věd v Praze a v následujícím roce byl jmenován profesorem farmakologie. Polská Vojenská lékařská akademie v Lodži mu v roce 1999 udělila hodnost „doctor honoris causa“.

První kontakty Josefa Fuska s výzkumnou prací začaly v době studentských let; na studentských vědeckých konferencích získal několik ocenění za výsledky experimentální práce z farmakologie a toxikologie. Jeho práce byly z oblasti studia farmakologického účinku vybraných látek na acetylcholinové receptory izolovaného duodena potkana. Tyto studie byly dále rozšiřovány na další farmakologické metody zahrnující i jiné izolované orgány a studie účinků bojových otravných látek (BOL) a jejich antidot na fyziologické funkce experimentálních zvířecích modelů. Spektrum studovaných látek zahrnovalo anticholinergika a jejich antidota, reaktivátory inhibované cholinesterázy, nootropika a psychofarmaka. Výsledky těchto prací se staly

jedním z podkladů pro vývoj a zavedení antidotních prostředků jako jsou CHONOL I, II, FOSAN, RENOL, PANPAL a ANTIVA do armádní praxe. Později, v důsledku zvýšení zájmu o využití a nasazení neletálních bojových látek, zaměřil svůj výzkum na studium skupiny zneschopňujících látek, zejména na látku BZ. V té době se proti zneschopňujícím účinkům BZ látky pro léčbu člověka používal fyzostigmin, který je relativně toxický, s malou terapeutickou šíří a výskytem řady nežádoucích účinků. Prof. Fusek zahájil výzkum antidotního prostředku, který úspěšně vedl až k vývoji a zavedení nového antidota proti účinkům BZ látky - 7-metoxytakrinu (7-MEOTA) do armádní výzbroje. Dosažené výsledky se staly podnětem k vyzvání prof. Fуска k sepsání kapitoly o účincích BZ látky a problematice terapie jí vyvolané otravy do knihy mezinárodního autorského kolektivu Handbook of Toxicology of Chemical Warfare Agents (2009). V druhém přepracovaném vydání této knihy z roku 2015 je prof. Fusek spoluautorem dalších 4 kapitol. Výsledky získané při řešení vědeckých projektů a publikace v kvalitních zahraničních časopisech zaujaly organizátory mezinárodních kongresů natolik, že vedly k žádostem o přednesení přednášek na vědeckých fórech např. v Izraeli, USA, Německu, Švýcarsku, Francii a Švédsku.

Josef Fusek se osobně významně podílel na organizaci speciálních vědeckých konferencí, z nichž např. vrcholové celosvětové setkání odborníků řešících problematiku BOL v Hradci Králové v roce 1997 bylo prvním a dodnes jediným nejen v České republice, ale i v zemích bývalého východního bloku. V této souvislosti je třeba také zmínit dlouholeté působení prof. Fуска v rámci České toxikologické společnosti a jako vědeckého sekretáře společnosti vojenských lékařů, farmaceutů a veterinárních lékařů ČLS JEP. Mnoho roků vykonával funkci předsedy oborové rady a funkci školitele v doktorském studijním programu v oboru toxikologie. V současnosti je členem Akreditační komise vlády ČR se zaměřením na akreditaci studijních programů vysokých škol v oblasti bezpečnostních a vojenských oborů.

Publikační aktivita prof. Fуска zahrnuje více než 300 titulů prací zveřejněných v domácích i zahraničních časopisech; jeho práce jsou často citovány, takže patří k nejcitovanějším pracovníkům Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany. Autorsky a spoluautorsky se podílel na kapitolách ve třiceti knihách a na více než 250 závěrečných zprávách o řešení projektů, expertízách a dalších hodnoceních. Byl hlavním řešitelem nebo koordinátorem řady výzkumných projektů na národní i mezinárodní úrovni.

Nejdůležitějším obdobím profesního života Josef Fуска jako vojenského lékaře byla léta po listopadu 1989, kdy se stal rektorem - velitelem Vojenské lékařské akademie J. E. Purkyně v Hradci Králové. Pod jeho moudrým vedením škola úspěšně prošla transformací v moderní vojenskou vysokou školu univerzitního typu. Prof. Fusek byl a je respektovanou osobností jak ve velení AČR, tak mezi spolupracovníky a studenty. O tom svědčilo i jeho opakované zvolení rektorem VLA JEP pro léta 1994-1997. Po transformaci akademie na Fakultu vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v roce 2004 pracoval jako proděkan pro vědeckou práci. V současné době působí na fakultě jako akademický pracovník.

Sedmdesátky se pan profesor dožívá v plném pracovním nasazení, dobrém zdraví a svěžesti. Svými bohatými zkušenostmi, rozvahou, přehledem zkušeného učitele a vědeckého pracovníka je vždy ochoten přispět ke společnému dílu katedry, školy i vojenské zdravotnické služby, kterým věnoval svou veškerou energii a čas.

Do dalších let přejeme milému Jožkovi pevné zdraví, stálý optimismus a radost z úspěchů spolupracovníků a žáků, kteří pokračují v jeho vědeckém díle.

Ad multōs annōs!

Kontakt

brig. gen. v.v. doc. MUDr. Leo Klein, CSc., klein@pmfhk.cz

plk. v.v. doc. MUDr. Jiří Bajgar, DrSc., bajgar@pmfhk.cz

Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany Hradec Králové

XV. konference Vojenské zdravotnické služby

Jaroslav ŽDÁRA

Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany Hradec Králové

Jak se již stalo tradicí, ve dnech 29. - 30. dubna 2015 se konala v prostředí posádkového domu Města Libavá XV. konference Vojenské zdravotnické služby. Konference byla organizována Agenturou vojenského zdravotnictví ve spolupráci s Fakultou vojenského zdravotnictví UO, Vojenskou nemocnicí Olomouc a dalšími partnery. Nermalou měrou se na hladkém průběhu konference odrazila účast civilních partnerů – společností AltoMedi, Karbox, Moramedica a dále Cheirón, Radix, Resorba, SPM Liberec, Teleflex, Vakuform a VAVA.

Obr. 1 a 2: Záběry z XV. konference Vojenské zdravotnické služby

Program konference byl zaměřen na širokou odbornou veřejnost vojenského i civilního zdravotnictví. Účastnili se jí lékaři, nelékařský zdravotnický personál a další spolupracující profese Agentury vojenského zdravotnictví, Velitelství pozemních a vzdušných sil, vojenských i civilních výzkumných pracovišť, vojenských nemocnic a dalších složek AČR. Celkově se konference zúčastnilo 214 odborníků.

Svým programovým rozsahem a spektrem přednášek patří konference mezi nejvýznamnější události v kalendáři Vojenské zdravotnické služby. Je rovněž příležitostí k uvítání přednášejících a posluchačů ze zahraničí. Hostem tohoto ročníku byl hlavní lékař Ozbrojených sil Slovenské republiky, plukovník MUDr. Vladimír LENGVARSKÝ, MPH.

Obr. 3: Přednáška plk. MUDr. Krále - cvičení Vigorous Warrior

Jednotlivé složky zdravotnické služby Armády České republiky reprezentovali zejména ředitel Agentury vojenského zdravotnictví plukovník gšt. MUDr. Zoltán BUBENÍK, ředitel Odboru vojenského zdravotnictví Sekce podpory MO plukovník gšt. MUDr. Richard KRAUS, ředitel Vojenské zdravotní pojišťovny MUDr. Karel ŠTEIN, prezident Českého červeného kříže doc. RNDr. Marek JUKL, PhD., ředitelka Odboru řízení organizací MO Ing. Marta KOPECKÁ, hlavní lékař AVZdr plukovník MUDr. Jiří ZETOCHA, PhD., ředitel vojenských nemocnic, náčelníci jednotlivých odborů AVZdr, hlavní sestra AVZdr a další významní hosté. Odbornou záštitu nad konferencí převzal děkan FVZ UO plukovník doc. MUDr. Jiří PÁRAL, PhD ve spolupráci s Vojenskou nemocnicí Olomouc.

V předvečer zahájení konference se 28. dubna sešli k pracovnímu jednání hlavní funkcionáři vojenského zdravotnictví. Jednání bylo zaměřeno na rozvoj vzájemné spolupráce a diskuzi o nástrojích pro dosažení hlavních cílů vojenské zdravotnické služby včetně využití možností dodavatelských subjektů.

Následující den byl zahájen úvodním slovem plukovníka gšt. MUDr. Zoltána BUBENÍKA hlavní program s jednotlivými bloky přednášek. Přednášky byly tematicky pestré a odpovídaly celkovému spektru posluchačů. Témata se dotýkala oblasti strategického řízení vojenského zdravotnictví, odborných léčebných postupů klinických pracovišť, zkušeností s přípravou a účastí zdravotnické služby v zahraničních operacích a zkušeností ve spolupráci se subjekty mimo rezort MO ČR.

Celkový počet 24 přednášek byl rozprostřen v 10 tematických blocích do obou dnů trvání konference. Program konference uzavírala praktická ukázka možností využití nejmodernějšího simulátoru urgentní zdravotnické péče o raněného CAESAR v polních podmínkách.

Realizací XV. konference Vojenské zdravotnické služby se podařilo úspěšně pokračovat v již zavedeném plánu poskytnout minimálně jedenkrát ročně kvalitní vzdělávací odbornou akci. Růst počtu účastníků i hostů potvrzuje správné směřování. Stále je však programově i organizačně prostor pro nové prvky i kvalitu. Podněty a připomínky vyjádřené v dotaznících pro účastníky se budou organizátoři snažit v následujících ročnících konání konference splnit.

Milníkem XV. konference Vojenské zdravotnické služby můžeme označit uznání programu do systému celoživotního vzdělávání nejen pro nelékařské zdravotnické pracovníky, ale dle stavovského předpisu ČLK č. 16 i pro lékaře.

Obr. 4: Přednáška pplk. MUDr. Oberreitera – kazuistika

Obr. 5: Přednáškový blok na téma léčby popálenin PCHT

Nezbývá tedy nic jiného, než si přát udržení trendu růstu kvality tak, aby si program konference stále nacházel nejen přízeň auditoria, ale i přednášející a partnery, kteří se na realizaci podílejí. Organizační tým je odhodlán pokračovat v tradici tak, aby konference Vojenské zdravotnické služby nadále zaujímala pozici významné vzdělávací odborné akce. Kladným doporučením a současně závazkem se stává práce v oblasti rozvoje spolupráce s odbornými subjekty mimo rezort Ministerstva obrany.

Kontakt

npor. PhDr. Jaroslav Žďára,
Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany Hradec Králové
alc: 253 122

Nabídky léčivých přípravků a zdravotnických prostředků

Lubomír VYLÍČIL

Agentura vojenského zdravotnictví - Centrum zdravotnického materiálu Bystřice pod Hostýnem

Od roku 2013 provádí Centrum zdravotnického materiálu Bystřice pod Hostýnem (CZdrM) pravidelné měsíční nabídky materiálu ohroženého expirací. Systém byl navržen k úspoře finančních prostředků vojenské zdravotnické služby a k racionálnímu využití prostředků již vynaložených. Jde o to, že CZdrM drží v nejrůznějších druzích nařízených zásob spotřební zdravotnický materiál, jehož životnost není neomezená. Když skončí, stává se materiál pro zdravotnictví nepoužitelným a je třeba jej (za úplatu) likvidovat jako odpad. Na jeho místo je pak třeba nakoupit materiál nový.

Dále pak přichází k CZdrM materiál od rušených útvarů a zařízení. Ten je po příjmu posouzen a roztříděn s tím, že dobrý a použitelný je zařazen do skladů CZdrM k dalšímu využití.

Aby se prostředky již jednou investované a vložené do materiálu alespoň z části využily ve prospěch AČR, nabízí CZdrM tento materiál 6 měsíců před ukončením jeho životnosti útvarům a zařízením prostřednictvím aplikace na webové stránce CZdrM.

Systém pracuje tak, že koncem každého měsíce skladníci v ISL vytřídí léčiva a zdravotnické prostředky, jejichž životnost končí v průběhu následujících šesti měsíců. Tyto jsou pak k poslednímu dni měsíce nabídnuty na webové stránce CZdrM. Je to ona známá ikonka v pravém horním rohu se symbolem balíku a označením EXP. Po jejím rozkliknutí se dostane zájemci dostatek informací, jak a do kdy si může materiál objednat, a také přístup k databázi nabízených léčiv a zdravotnických prostředků.

Tabulka 1: Systém nabídky materiálu ohroženého expirací v roce 2014

rok 2014	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec
Nabízeno položek - druhů materiálu	90	121	158	141	195	143	137	135	123	145	181
Požadavek zaslalo útvarů a zařízení	5	4	7	2	5	4	2	5	4	2	3
Expedováno položek - druhů materiálu	40	33	58	14	69	17	16	41	18	11	50

Nabídka je „otevřena“ po dobu prvního týdne v měsíci a v té době si v ní mohou zájemci (po zadání přístupového kódu) označit požadovaný materiál. Poté se nabídka uzavře a je zpracována. To znamená, že požadovaný materiál je ve skladu připraven a současně je v ISL označen a převeden do LaV. Z takovýchto označených dávek LaV vytvoří pracovníci Agentury vojenského zdravotnictví expediční příkazy, které odešlou k CZdrM. Pak už nic nebrání expedici k odběrateli.

Může se samozřejmě stát, že se například o 10 balení nabízeného léčiva přihlásí 5 uchazečů a každý z nich požaduje plné množství. Pak musí nastoupit dělení. Snahou CZdrM ovšem je, aby každý dostal spravedlivý podíl. Také se stává, že nabízený materiál je v období mezi nabídkou a uzavřením požadavků vydán, zpravidla na expediční příkaz. V tomto případě už samozřejmě není k dispozici.

Také doba od podání požadavku k jeho realizaci může některým zájemcům o materiál připadat neúměrně dlouhá. Ale uvědomme si, že vlastní vyskladnění požadovaného tvoří jen tu nejmenší, nejjednodušší a nejkratší část celého procesu. Daleko delší a složitější je související administrativa. Jde o několik následných kroků v ISL, které musí koordinovaně provést několik lidí na více místech. A v tom může být problém: slu-

žební cesta, nemoc, rehabilitace, kurz a další, všeobecně známé věci, které mohou cestu objednaného materiálu k příjemci neúměrně prodloužit. Nicméně naší snahou je dodat požadovaný materiál co nejdříve.

Celý popsaný systém funguje u CZdrM již třetím rokem. Za tu dobu se podařilo najít uplatnění a využití pro velké množství zdravotnického materiálu. Zkušenosti z uplynulého roku 2014 jsou shrnuty v tabulce 1.

Kontakt

Lubomír Vylíčil

AVZdr - Centrum zdravotnického materiálu Bystřice pod Hostýnem

alc: 428 894

Zkrácené vojenské zkoušky Automobilu zdravotního silničního

Jana ŠPŮROVÁ, Jiří MILLEK

Ústřední vojenská nemocnice - Vojenská fakultní nemocnice Praha

Úvod

Sanitní automobily používané v současné době u Center zdravotních služeb AČR jsou 15 až 25 let staré a mají v průměru najeto cca 200 000 km. Tyto automobily neodpovídají dnešním požadavkům na aktivní a pasivní bezpečnost, a to jak z hlediska vozidla, tak z hlediska posádky. Zabezpečení jejich provozuschopnosti znamená vysoké finanční náklady na údržbu, pravidelný servis, STK, měření emisí a opravy. Proto vznikl požadavek zdravotnické služby AČR na obměnu stávajících sanitních automobilů.

V rámci investiční akce Střednědobého plánu byla proto vypsána veřejná zakázka, jejímž předmětem byl nákup silničního sanitního automobilu, určeného pro přepravu pacientů a další potřeby zdravotnického zajištění specifických činností v rámci rezortu obrany, kdy na místo určení vyjíždí tříčlenná posádka ve složení lékař, zdravotnický záchranář a řidič – záchranář. Svým základním vybavením musí odpovídat požadavkům na dopravní prostředek „Vozidlo pro přepravu pacientů“ dle vyhlášky č. 296/2012 Sb. a jeho vybavení musí splňovat požadavky na vozidlo podle technické normy ČSN EN 1789+A1 a vyhovovat svou zástavbou a přístrojovým vybavením požadované specifikaci.

Obr. 1: Automobil zdravotní silniční - AZS

Sanitní vozidlo (pod názvem Automobil zdravotní silniční – sanita (dále AZS)), které bylo na základě veřejné zakázky pořízeno, je třeba zavést do užívání v rezortu MO. Jednou z podmínek pro zavedení je úspěšné provedení zkrácených vojenských zkoušek (ZVZ) v souladu s NV MO č. 47 ze dne 11. 8. 2011.

Zkrácené vojenské zkoušky proběhly v období od 30. března 2015 do 28. dubna 2015 v prostoru společnosti MEDTEC-VOP, spol. s r.o. Hradec Králové a v jeho okolí na základě Nařízení k provedení zkrácených vojenských zkoušek Automobilu zdravotního silničního - sanity (AZS) čj. 160-1/2015-3416 schváleného NGŠ AČR dne 4. března 2015.

Předmětem těchto zkoušek byla kontrola splnění požadavků na vybavení a parametry pořizovaného sanitního vozidla, prověření správného uložení a funkčnosti zdravotnické zástavby za jízdy i při odstavení vozidla a ověření možnosti přepravy pacientů a personálu.

Základní technické parametry AZS

- Nákladní automobil BB skříňový, N1
- Zdravotnické vozidlo dle normy ČSN EN 1789 + A1
- Počet přepravovaných pacientů ve zdravotnické části - 1 ležící, 1 sedící
- Počet sedadel v kabině - 3
- Dveře zdravotnické části: boční posuvné, šířka 1020 mm; zadní výklopné nahoru
- Vnější rozměry: délka - 5292 mm
šířka - 1904 mm
výška - 1970 mm
- Vnitřní rozměry: délka - 2753 mm
šířka - 1692/1244 mm
výška - 1410 mm
- Provozní hmotnost - 2070 kg

Obr. 2: Boční pohled na AZS

- Výrobce VOLKSWAGEN, obchodní označení TRANSPORTER
- Palivo - nafta motorová
- Objem motoru - 1968 cm³
- Výkon motoru - 103 kW/3500 ot/min
- Kroučící moment - 340 Nm/1750–2500 ot/min
- Emisní norma - Euro 5
- Maximální rychlost - 173 km/h, zrychlení z 0 na 100 km/h - 13,1 s
- Spotřeba (kombinovaná) - 7,5 l/100 km
- Převodovka - manuální, 6 stupňová
- Hnaná náprava přední, rozchod kol 1618 mm na obou nápravách, rozvor 3400 mm
- Nájezdový úhel - 21°P / 17°Z
- Poloměr otáčení - 13,2 m

Cíl a rozsah zkoušek

Cílem zkoušek bylo prakticky ověřit užité vlastnosti a technické parametry požadované ve specifikaci na Automobil zdravotní silniční - sanita za podmínek, které se v maximální míře blíží podmínkám provozu u vojsk a na základě výsledků zkoušek doporučit zavedení AZS do užívání v rezortu Ministerstva obrany.

V průběhu zkrácených vojenských zkoušek byly provedeny následující zkoušky:

- Kontrola kompletnosti (úplnosti) AZS z hlediska parametrů silničního sanitního vozidla (motor, převodové ústrojí, podvozek, kabina řidiče, světelné vybava)
- Kontrola vybavení AZS světelným výstražným zařízením a sirénou, označení červeným křížem a barevného provedení
- Kontrola splnění požadavků na ambulanci prostor AZS
- Kontrola kompletnosti (úplnosti) zdravotnického vybavení AZS (přístroje, materiál)
- Ověření přístupnosti, účelnosti a přehlednosti uložení zdravotnického vybavení při praktickém používání
- Ověření možnosti nakládání a vykládání pacientů a poskytování zdravotnické péče uvnitř vozidla za provozu
- Ověření jízdních vlastností AZS
- Ověření splnění požadavků na elektrickou instalaci a napájení
- Ověření požadavků na metrologické zabezpečení a provedení výchozích typových revizí
- Kontrola splnění požadavků na hygienu prostředí a ekologii, posouzení podmínek bezpečnosti práce (SOTD)
- Kontrola splnění požadavků na dodání dokumentace v českém jazyce v písemné a elektronické podobě
- Posouzení potřeby úprav vojenských zdravotnických předpisů
- Posouzení potřeby výcviku personálu.

Obr. 3 a 4: Zkouška nakládání a AZS s naloženými nosítky a zdravotnickým křeslem

Obr. 5 a 6: Interiér AZS s přepravním lehátkem a přístrojovým vybavením

Zhodnocení výsledků zkoušek

Program zkoušek byl splněn v plném rozsahu. Celkem bylo provedeno 13 dílčích zkoušek s vyhodnocením SHODA. Celková klasifikace procesu zkrácených vojenských zkoušek Automobily zdravotního silničního – sanity jako souhrn klasifikace dílčích zkoušek byla VYHOVUJÍCÍ.

Závěr

Cíl zkrácených vojenských zkoušek, stanovený v Nařízení k provedení zkrácených vojenských zkoušek Automobily zdravotního silničního – sanity, byl splněn v celém rozsahu zadání.

Komise se shodla, že ověřené užitné parametry sanity z hlediska technického i taktického použití v předpokládaném organizačním začlenění splnily požadavky specifikace, a proto na základě výsledků zkoušek doporučila zavedení Automobily zdravotního silničního – sanity do užívání v rezortu MO.

Obr. 7: Reflexní označení AZS

Kontakt

Bc. Jiří Millek, Ing. Jana Špůrová

Oddělení expertizních činností OVV, Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice Praha
alc: 208 572, e-mail: jiri.millek@uvn.cz

Vojenská nemocnice Olomouc se představuje

Luděk ORDELT

Vojenská nemocnice Olomouc

Vojenská nemocnice Olomouc byla založena v roce 1748 v době mocenských konfliktů ve střední Evropě, v návaznosti na realizaci tzv. tereziánských reforem, které vedly k zásadním změnám ve státní správě, církvi, armádě i zdravotnictví. Nejdříve byla umístěna ve Špitále sv. Ducha v centru Olomouce. V roce 1785, po zrušení jezuitského řádu, byla nemocnice přemístěna do budovy konviktu a od roku 1802 působí na Klášterním Hradisku.

Vojenská nemocnice Olomouc je tak prokazatelně nejstarší vojenskou nemocnicí na území bývalé Československé republiky. Od roku 1994 je příspěvkovou organizací Ministerstva obrany ČR s nadregionální působností. Poskytuje služby pacientům všech zdravotních pojišťoven bez závislosti na vztahu k Armádě České republiky.

Obr. 1: Pohled na Vojenskou nemocnici Olomouc – Klášterní Hradisko

Převážná část nemocnice je umístěna v objektech Klášterního Hradiska, menší část zahrnující oddělení chirurgie a ARO se nachází v odloučené budově na Pasteurově ulici. V roce 2008 byla dokončena citlivá adaptace bývalého hospodářského dvora Klášterního Hradiska a v těchto prostorech byly otevřeny tři nové zdravotní provozy VN Olomouc - léčebna dlouhodobě nemocných a středisko péče o válečné veterány, oddělení chronické resuscitační a intenzivní péče a středisko sekundární prevence a léčby závislostí.

VN Olomouc má v současné době 265 lůžek, která jsou umístěna na interním, chirurgickém, anesteziologicko-resuscitačním, neurologickém, ušním-nosním-krčním (ORL), očním, kožním a psychiatrickém oddělení, dále na již zmíněné léčebně dlouhodobě nemocných, oddělení chronické resuscitační a intenzivní péče a středisku pro sekundární prevenci a léčbu závislostí. V rámci posledně jmenovaného oddělení provozuje nemocnice z pověření Olomouckého kraje Protialkoholní záchytnou stanici.

Obr. 2: Letecký snímek Klášteřínského Hradiska s areálem bývalého hospodářského dvora

Nemocnice disponuje těmito ambulantními odděleními: chirurgická ambulance, ortopedická ambulance, cévní ambulance, urologická ambulance, proktologická ambulance, interní ambulance, ambulance funkční diagnostiky, diabetologická ambulance, kardiologická ambulance, ambulance endoskopie, anesteziologická ambulance, neurologická ambulance, ušní, nosní, krční (ORL) ambulance, oční ambulance, kožní ambulance, stomatologická ambulance, léčebně rehabilitační ambulance, psychologická ambulance, psychiatrická ambulance, ambulance nemocí z povolání, ambulance praktického lékaře, gynekologická ambulance a provozy radiodiagnostického oddělení a klinických laboratoří. Pro potřeby oddělení, jakož i pro veřejnost slouží nemocniční lékárna. Zdravotnická oddělení zajišťují v plném rozsahu diagnostickou i léčebnou činnost ve svých oborech. Disponují tomu odpovídající zdravotní technikou i vysoce erudovaným zdravotnickým personálem. V nemocnici bylo k 1. březnu 2015 zaměstnáno 493 pracovníků, z toho 76 lékařů (16 VZP) a 186 zdravotních sester. Na odděleních klíčových pro zabezpečení zahraničních operací (ARO, chirurgie, interna) jsou zařazeni příslušníci 6. a 7. polní nemocnice, a to jak lékaři, tak zdravotníci a zdravotní sestry. Odborné ambulance každoročně alespoň jednou navštíví přes 40 tisíc pacientů a hospitalizováno je přes 5 tisíc pacientů.

Od roku 2002 prošla postupně všechna oddělení generální rekonstrukcí. Všechna lůžková oddělení se proto nyní vyznačují nadstandardními podmínkami pro hospitalizované pacienty. Vojenská nemocnice Olomouc se v anketách pacientů opakovaně umísťuje na předních příčkách v hodnoceních zahrnujících nejen Olomoucký kraj, ale i celou republiku.

Od roku 2004 je nemocnice zapojena do emergency systému Olomouckého kraje příjmovými dny pro obory chirurgie, interna a ARO s cílem zajistit zejména pro obory podstatné pro zahraniční operace dostatečný kontakt s urgentními medicínskými stavy.

Při potřebě vysoce specializovaných výkonů spolupracují oddělení zejména s Fakultní nemocnicí Olomouc a Ústřední vojenskou nemocnicí – Vojenskou fakultní nemocnicí Praha. Na druhé straně ale Vojenská nemocnice poskytuje jiným pracovištím specializované služby např. cestou oddělení chronické resuscitační a intenzivní léčby, radiodiagnostického oddělení apod. Náležitá pozornost je věnována i materiálně technickému zabezpečení nemocnice včetně služeb poskytovaných pacientům. Nemocnice je vybavena špičkovou zdravotní technikou, která se průběžně a v souladu s novými trendy obnove.

Obr. 3: Budova chirurgie a ARO VN Olomouc

Působení Vojenské nemocnice Olomouc přispívá k pozitivnímu vnímání armády u veřejnosti. V době červencových záplav v roce 1997 se stala vojenská nemocnice přirozeným evakuačním centrem pro obyvatele nejhůře postižených oblastí města Olomouc, tj. Černovíra, Lazců a Chomoutova a navzdory tehdejší nepříznivé situaci vše zvládla vlastními silami nebo vlastní organizací pomoci.

Obr. 4: Areál bývalého hospodářského dvora

VN Olomouc slouží rovněž jako klinická základna pro příslušníky polních nemocnic. Kmenoví lékaři a sestry jsou společně s nimi vysíláni do humanitárních misí OSN a do aliančních operací, ať již na území bývalé Jugoslávie či na humanitární mise na území Albánie nebo při odstraňování následků ničivého zemětřesení na území Turecka a Pákistánu či později na misích v Kuvajtu, Afghánistánu a Iráku. Působení příslušníků Vojenské nemocnice Olomouc v jednotlivých misích bylo vždy hodnoceno velmi kladně, a to nejen ze strany představitelů Armády České republiky a českých ústavních činitelů, ale i ze strany představitelů ostatních zemí a armád.

Vojenská nemocnice Olomouc je také výukovou nemocnicí, a to nejen pro fakultu vojenského zdravotnictví Univerzity obrany, ale aktivně se podílí i na výchově tuzemských a zahraničních studentů Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Získání akreditací k postgraduálnímu vzdělávání umožňuje většině nemocničních oddělení poskytovat odbornou praxi v rámci specializačního vzdělávání vojenských i civilních lékařů a farmaceutů.

Vojenská nemocnice Olomouc se snaží uspokojit poptávku po zdravotních službách i ve významných složkách státní správy a podniků Olomouckého kraje. Kromě toho, že je rezortní nemocnicí a jako taková mj. provozuje středisko pro válečné veterány, je systémově připravena poskytovat služby i jiným bezpečnostním složkám, jako je Policie České republiky, Celní správa, Hasičský záchranný sbor a jiné. Spolupráce s těmito subjekty je tradičně na velmi dobré úrovni.

Vojenská nemocnice Olomouc se aktivně podílí i na činnosti Obecně prospěšné společnosti pro památkovou ochranu Hradiska s cílem jeho systematické památkové obnovy při současném rozvoji kulturního, uměleckého a duchovního života a humanitární zdravotní péče v něm. Rekonstrukce a obnova Klášterního Hradiska započala v devadesátých letech 20. století a je neodmyslitelně spjata s osobou tehdejšího ředitele plk. MUDr. Josefa Švába, na jehož snahy a úspěchy navázala neméně úspěšně i všechna následující vedení nemocnice. V roce 2011 byla po pečlivé rekonstrukci zpřístupněna barokní konviktní zahrada a završila se tak obnova všech nemovitostí ve vlastnictví nemocnice.

Obr. 5: Knihovna

Vojenská nemocnice se tak důstojným způsobem přihlásila ke kulturní tradici Klášterního Hradiska, jejímiž reprezentanty jsou mj. Josef Dobrovský a Jaroslav Durych.

Vojenská nemocnice se v současné době usilovně snaží o zahájení rekonstrukce poslední neopravené budovy zachovaných prostor Hradiska, a to budovy letního refektáře s cílem její citlivé adaptace pro vybudování oddělení následné intenzivní péče pro děti.

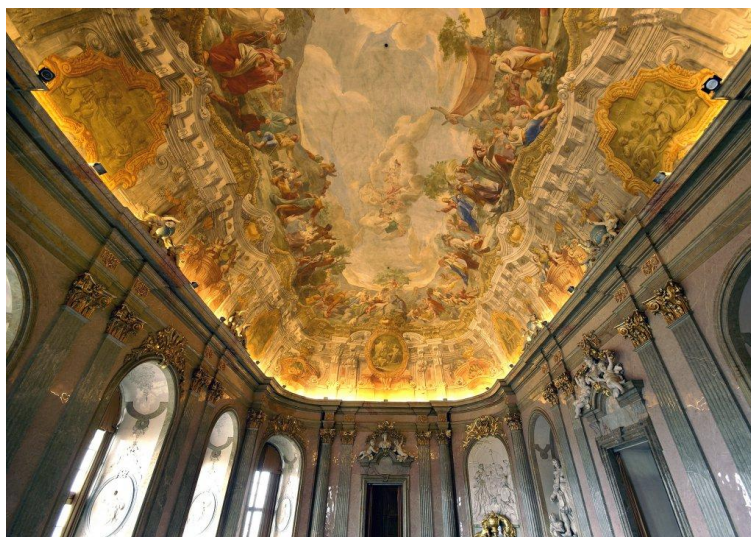
V roce 1995 vyhlásila vláda České republiky Klášterní Hradisko národní kulturní památkou. Nádherný barokní komplex je nyní ve vyhrazené dny přístupný veřejnosti.

Obr. 6: Předsálí

Kontakt

Vojenská nemocnice Olomouc
Sušilovo nám. 5, 771 11 Olomouc
Tel: 973 407 150
fax: 973 407 192
email: vnol@vnol.cz

Obr. 7: Slavnostní sál

Zpracováno s využitím podkladů shromážděných emeritním ředitelem VN Olomouc plk. v. v. MUDr. Milanem VESELÝM.

Obr. 8: Noční pohled na Klášterní Hradisko

Přehled aktivit Vojenské zdravotnické služby

Radka NOVÁKOVÁ

Odbor vojenského zdravotnictví SPOD MO Praha

COMEDS MEDICAL INTELLIGENCE PANEL

Ve dnech **20. až 24. dubna 2015** proběhlo v Praze pod záštitou Odboru vojenského zdravotnictví Sekce podpory MO jednání COMEDS MEDICAL INTELLIGENCE PANEL za účasti 26 reprezentantů z následujících zemí: Švédsko, Nizozemí, Litva, Dánsko, Švýcarsko, Turecko, USA, Francie, Belgie, Itálie, Německo, Polsko, Kanada, Norsko a Velká Británie.

Hlavními tématy setkání bylo vyhodnocení aktuální situace a rizik spojených s epidemií eboly v západní Africe, zkušenosti biologických týmů v zahraniční operaci v Mali a kybernetické hrozby v oblasti chemické infrastruktury. Důležitým bodem jednání byla rovněž koordinace zpracování dokumentů AJMedP-3 (Allied Joint Medical Doctrine for Medical Intelligence) a MedIntel Guide. Na fóru bylo rozhodnuto o termínu MedIntel kurzu, který se v letošním roce bude konat od 13. do 17. července v NATO School Oberammergau, SRN.

V průběhu setkání proběhla volba nového předsedajícího skupiny od roku 2016, kterým byl zvolen MAJ Denis TANG z Kanady. Česká republika byla zároveň předběžně požádána o nominaci sekretáře, který by spolupracoval s kanadskou stranou. V současné době v rámci organizační struktury Vojenské zdravotnické služby nejsou k dispozici funkce pro permanentní zdravotnické zpravodajství. Rozvoj schopností MedIntel je v současné době řešen vyškolováním vytipovaných příslušníků VZdrSl z řad Odboru vojenského zdravotnictví Sekce podpory MO a Agentury vojenského zdravotnictví.

FNC Medical Steering Group

V termínu od **27. do 30. dubna 2015** proběhlo zasedání přípravného výboru **FNC (FRAMEWORK NATIONS CONCEPT STEERING COMMITTEE)**, na kterém se setkala 20 představitelů ze států: Německo, Nizozemí, Francie, Belgie, Norsko, Slovensko a Česká republika.

Cílem konceptu FNC je najít cestou účelných řešení a v synergii s koncepty smart defence a pooling&sharing přidanou hodnotu k překlenutí nedostatečných schopností zdravotnických služeb NATO v poskytování nasaditelných prvků k podpoře operací.

V rámci čtyřdenního setkání se projednávaly vojenské aspekty zdravotnického zabezpečení a výhled střednědobého plánování z hlediska nasazení jednotlivých zúčastněných států. Jednání řídil COL Rolf von USLAR, M.D. Za ČR vystoupil plk. MUDr. Antonín DVORÁK a Ing. Josef OPLUŠTIL (SOPS MO), který bude vyslán k přímé účasti na řízení projektu FNC v SRN.

Nejmarkantnějšího pokroku bylo dosaženo v následujících oblastech:

MEDICAL INTELLIGENCE: FNC země se dohodly na přípravě vzájemně výhodného formátu výměny zdravotnických informací s předpokladem možné budoucí kolokace při EHDC Mnichov.

MODULARITA: ČR nabídla k využití 4 moduly (chirurgický, ARO, lůžkový a ambulantní). Delegáti odsouhlasili provedení společného cvičení zúčastněných států ve výcvikové základně zdravotnické služby (Feldkirchen, SRN), kde dojde k testu propojení modulů během cvičení Vigorous Warrior (VW).

CREDIT POINT SYSTEM: systém virtuální úhrady, jejímž prostřednictvím si budou zúčastněné státy hradit vzájemné pohledávky.

MULTINATIONAL HELICOPTER UNIT: ČR zopakovala deklaraci o možném poskytnutí personální podpory projektu po roce 2017 a plán AČR na pořízení 20 transportních vrtulníků v horizontu 2020 (včetně zdravotnických verzí).

COMMON MoUs/SOPs/SOIs/JDs FOR MUTUAL FNC MEDICAL SUPPORT: sdílení těchto dokumentů je předpokladem integrace jako dalšího kroku po dosažení FNC interoperability. ČR poskytla V4 2016 MoU jako základ pro další práci a zašle i technickou dohodu (TA), jakmile bude podepsána.

COMMON TRAINING AND EDUCATION: hlavním záměrem je převést všechny FNC kurzy pod Mil Med CoE Budapešť. FNC státy budou provozovat webovou stránku s nabídkou vlastních kurzů, které budou realizovány cestou Mil Med CoE.

Další FNC Medical Steering Group se bude konat v termínu 19. - 23. října 2016 (SRN).

Zajímavé knižní novinky

Miloš SOKOL¹, Leo KLEIN²

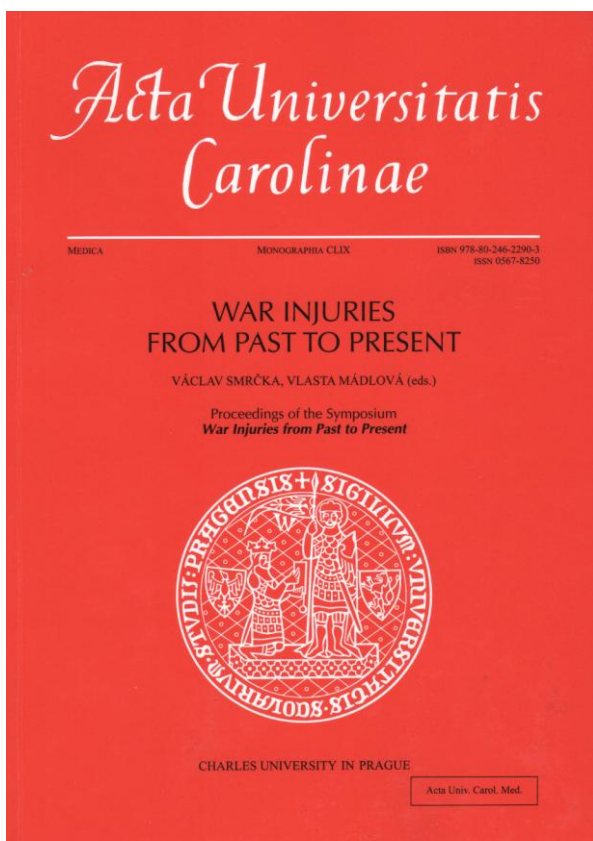
¹VÚSL - Ústřední vojenská nemocnice - Vojenská fakultní nemocnice Praha

²Katedra vojenské chirurgie FVZ UO Hradec Králové

Václav Smrčka, Vlasta Mádlová (eds): WAR INJURIES FROM PAST TO PRESENT

Acta Universitatis Carolinae, Charles University in Prague, 2014, 1st edition, 178 p.,

ISBN 978-80-246-2290-3

Autorský kolektiv vedený doc. MUDr. Václavem Smrčkou, Ph.D. vytvořil svěží a čtivou publikaci o historii válečných poranění, od dávných časů divokých válečných kmenů, přes středověk, období napoleonských válek, obě světové války až po současnou dobu.

V úvodní kapitole docent Smrčka názorně popsal vývoj druhů válečných poranění v závislosti na postupné modernizaci zbraní, od vrhacích kamenů, přes chladné až po palné zbraně různé ráže a ranivého účinku. Zmínil i zbraňové systémy, u kterých následky jejich použití v I. světové válce nabyly až „epidemického“ charakteru.

Následuje řada kapitol, týkajících se především skeletálních nálezů poranění na území dnešních Čech, Moravy a Slovenska, od zjevně letálních, po léčená až zhojená zranění. Zajímavá jsou například traumata lebky a krční páteře způsobená mečem či jinými ostrými a tupými předměty včetně kovových hrotů šípů.

Vývoj válečných poranění je představen z období napoleonských válek, které zanechaly svědectví i na jižní Moravě, po kterých následuje podrobná kapitola o válečných traumatech z doby I. světové války. Tento rozsáhlý konflikt, spojený s nasazením do té doby nevídaným množstvím osob, zvířat i techniky, přinesl v důsledku rozvoje zbraní nové druhy závažných poranění, s nutností přehodnocení lékařské péče v poli

a ve zdravotnických zařízeních týlu. Znamenalo to i rozvoj válečné chirurgie, nových možností plastické chirurgie, ale též problém, jak se vyrovnat s následky velkého množství přeživších obětí války, s invalidy i osobami s těžkými psychickými následky z válečného období.

Publikace je vhodně doplněna o současné poznatky válečné chirurgie, uvedené doc. MUDr. Leo Kleinem, CSc., v praxi ověřené v mezinárodních konfliktech a v zahraničních operacích Armády České republiky. Mimořádně zajímavé je i okénko do forenzní biomechaniky sepsané prof. PhDr. Jiřím Strausem, DrSc. Všechny kapitoly jsou obohaceny zajímavou obrazovou a grafickou dokumentací.

Ojedinelé dílo autorského kolektivu zaujme nejen chirurgickou obec, ale z historického pohledu jistě každého medicínského odborníka, vojenského především. Rovněž historikové, archeologové a zejména paleobiologové a paleopatologové zde mohou najít cenné poznatky a informace.

Volná pracovní místa ve Vojenské zdravotnické službě

Pro aktuální nabídku volných pracovních míst sledujte portál ISSP (prostředí ŠIS)
na níže uvedeném odkazu (v levém nabídkovém menu - Výběry):

http://portal.issp.acr/portal/server.pt/community/port%C3%A1l_issp/205

Bližší informace podá **pplk. Ing. Helena SMEJKALOVÁ**, alc. 214 180, e-mail: helena.smejkalova@sis.acr

ZPRAVODAJ VOJENSKÉHO ZDRAVOTNICTVÍ

2/2015

Zpravodaj vojenského zdravotnictví vydává Odbor vojenského zdravotnictví Sekce podpory MO jako čtvrtletní informační periodikum o novinkách materiálního zdravotnického zabezpečení Armády České republiky, směrech a výsledcích obranného výzkumu a vývoje, standardizace, aktuálních otázkách vybavení polních a mírových zdravotnických pracovišť AČR, aktualitách ze zdravotnických konferencí a zahraničních misí.

Vydavatel:	Odbor vojenského zdravotnictví SPOD MO, Vítězné nám. 5, 160 01 Praha 6, IČO 60162694
Předseda redakční rady:	plk. gšt. MUDr. Richard KRAUS
Odpovědná redaktorka:	Ing. Jaroslava DOLEŽALOVÁ
Technická redaktorka:	Ing. Jana ŠPŮROVÁ
Členové redakční rady:	plk. RNDr. Hynek SCHVACH, Ph.D. plk. Mgr. Daniel PETRIĚÁK plk. MUDr. František BÍLEK, Ph.D. Ing. Zbyněk STRUŽ pplk. Mgr. Drahomír VANČÍK
Vydává:	Odbor vojenského zdravotnictví Sekce podpory MO
Redakce:	Ústřední vojenská nemocnice - Vojenská fakultní nemocnice Praha Oddělení expertizních činností OVV U Vojenské nemocnice 1200 169 02 Praha 6 tel.: 973 208 559 e-mail: jaroslava.dolezalova@uvn.cz
Uzávěrka čísla:	30. 6. 2015
E.č.:	MK ČR E 21129
ISSN:	1805-7985
Tisk:	Odbor prezentační a produkční VHÚ Praha

Elektronickou podobu Zpravodaje vojenského zdravotnictví najdete ve složce dokumenty na <http://teams.sharepoint.acr/sites/spodmo/ovzdr/WebVojZdrav/default.aspx>